

Justiitsministeerium
info@just.ee

Teie 15.01.2024 nr 8-1/550-1;
JUM/24-0040/-1K
Meie 21.02.2024 nr 1.1-11/214-2

**Halduskohtumenetluse seadustiku
ja teiste seaduste muutmise seadus
(kohtumenetluse avalikkus)**

Austatud justiitsminister

Rahandusministeerium kooskõlastab halduskohtumenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (kohtumenetluse avalikkus) järgmiste märkustega.

- 1) Vastavalt väärteomenetluse seadustiku (*VTMS*) §-le 2 kui seadustikus ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse väärteomenetluses kriminaalmenetluse sätteid, arvestades väärteomenetluse erisusi. Lisaks eeltoodud üldreeglile on mitmetes *VTMS* paragrahvides tehtud viide kriminaalmenetluse seadustiku (*KrMS*) konkreetsele sättele. Seetõttu jääb teinekord ebaselgeks, kas ja millises ulatuses *KrMS* väärteomenetlusele kohaldub. Viimasega seoses palume täiendada eelnõu seletuskirja kahe muudatuse osas.

1.1. Eelnõu § 2 punktidega 9-14 muudetakse *KrMS* § 408¹. Seletuskirjas kasutatakse muudatuse selgitamisel läbivalt terminit „kohtulahend“. *VTMS* § 62 lõige 2, milles viidatakse *KrMS* § 408¹ lõigetele 2 ja 3, reguleerib aga üksnes kohtuvälises menetluses tehtud **otsuste** avaldamist ning *VTMS*-i § 62 teksti eelnõuga ei muudeta. Seetõttu palume seletuskirjas selgitada, kas *KrMS* § 408¹ rakendub lisaks otsustele ka kohtuvälises menetluses tehtud määrustele ehk kõigile kohtuvälises menetluses tehtud lahenditele või muutunud kord kohaldub siiski ainult kohtuvälise menetleja otsustele.

2.1. Rahandusministeerium on kohtuvälise menetlejana puutunud kokku menetlusväliste isikute sooviga tutvuda (kohtuvälise menetleja peetava) väärteotoimikuga. Kas oleme õigesti aru saanud, et kriminaal- ja väärteotoimikuga tutvumise osas planeeritavad muudatused ei hõlma kriminaal- ja väärteomenetlust väljaspool kohut (kriminaaltoimik kohtueelses kriminaalmenetluses ja väärteotoimik kohtuvälises väärteomenetluses)? Nimelt täiendatakse eelnõu §-ga 5 *VTMS* § 50² lõiget 3 pärast tekstiosa „lõigetes 5, 6 ja 7“ tekstiosaga „ning §-s 160⁴“. Kuigi *VTMS* § 50² lõigete 2¹ ja 3 sõnastusest võiks järeldada, et kõnealune säte hõlmab mõlema menetleja väärteotoimikut, mainitakse seletuskirja punktis 2 avalikkuse suuremat juurdepääsu ainult seoses **kohtutoimikutega**. Selguse

huvides palume täiendada seletuskirja ning lisada selgitus, kas KrMS § 160^s kohaldub lisaks kohtu väärteotoimikule ka kohtuvälise menetleja koostatud väärteotoimikule.

- 2) Palume eelnõu seletuskirja peatükki 7 täpsustada, kas eelnõu rakendamisega kaasnevad kõik kulud on kaetud mainitud projekti „Kohtulahendite puhastamine“ raames või eelnõuga kaasnevad veel täiendavad kulud ning sel juhul lisada seletuskirja: „Kehtivas riigi eelarvestrateegias ei ole eelnõuga kaasnevate kuludega arvestatud. Eelnõu heaks kiitmisega kaasnevate kulude rahastamisvõimaluste üle arutatakse 2025.a riigieelarve ja 2025-2028 riigi eelarvestrateegia protsessis Rahandusministeeriumi poolt valitsusele koondatava info alusel. Juhul kui lisavahendeid ei eraldata, tuleb kulud katta vastava valitsemisala eelarvest.“

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Vörklaev
rahandusminister

Madina Talu 5885 1418
Madina.Talu@fin.ee

Agnes Peterson 5885 1301
Agnes.Peterson@fin.ee